

Referat från studiedagar i mars 2000 anordnade av FBKS

Kursdagarna arrangerades på Hallens äldrecentrum i Solna.

I mars höll Föreningen för Bobathkonceptet i Sverige (FBKS) sina årligt återkommande internutbildningsdagar, denna gång på Hallens äldrecentrum i Solna. Sjukgymnast Urban Berg som arbetar vid centrat, var vår värd. Med sitt lugna sätt ordnade han med det praktiska kringarbetet; att lunchkön var minimal när det var dags för oss att äta och att britsar och mattor fanns på plats för de praktiska tillämpningarna.

Studiedag om Neurotension

FBKS:s studiedagar inleddes med att Maj-Britt Forsbom, Bobathinstruktör från Finland, och Anna-Liisa Suhonen Olsson höll en dags givande föreläsning med praktisk tillämpning i ämnet Neurotension. De hade färsk kunskaper med sig från en kurs i Tyskland. Neurotension innebär mobilisering av nervsystemet, direkt och indirekt. Metoden tillämpas på framför allt ortopediska och neurologiska patienter.

På bilden ses Anna-Liisa demonstrera på Maj-Britt ett exempel på en utgångsposition vid mobilisering av perifera nerver i armen och ut till handen. Foto: Kerstin Spetz

Behandlingen påverkar och förbättrar:

- blodcirkulationen i muskelvävnaden
- tonus
- rörlighet
- selektiva rörelser
- vegetativa funktioner

D. Butler, sjukgymnast från Australien, är en av dem som utvecklat behandlingsmetoden. Han har skrivit boken "Mobilisation of the Nervous System".

Det kändes naturligt att ta till sig de nya kunskaperna i neurotension och införliva dem i Bobathkonceptets tankegångar och arbetssätt, då vi redan idag använder metoder för bl a ledmobilisering och inhibering.

Två studiedagar som innefattade Repetition och vidareutveckling av kunskaper förvärvade på grundkurs i Bobathkonceptet.

Dagarna innebar både en repetition och en vidareutveckling av tankesätt och handgrepp. Vid årsmötet 1999 framfördes önskemål om repetition och fördjupning inom konceptet, vilket är bakgrunden till att dessa dagar arrangerades för de som har en några år gammal grundkurs i Bobathkonceptet. Kursledare var Marit Nääs och Anna-Liisa Suhonen Olsson, skickliga både som

behandlare och pedagoger. De berättade om de senaste tankegångarna inom konceptets utveckling och visade oss även nya handgrepp.

Kursen inleddes med att deltagarna gjorde en omfattande probleminventering. Det visade sig att handledning av vård- och omsorgspersonal och problemen kring arm- och handfunktionen hade de flesta funderingar kring.

Analys av förflyttning präglade den första delen av kursen. Efter probleminventeringen gjordes ett omfattande analysarbete kring en förflyttning: Vi utgick från en verklig och vanlig situation i vardagen och analyserade den gruppvis:

- a) överflyttning, sittande till sittande
- b) uppresning från sittande till stående och därefter gå några steg

- Analysera rörelsekomponenterna (de väsentligaste)
- Analys av muskelaktiviteten. Hur arbetar de olika muskelgrupperna; Isometriskt-stabiliserande, koncentriskt eller excentriskt?
- Analys av vilka informationskällor som behövs för att genomföra förflyttningen. Var är jag? Vart ska jag?

En större del av tiden ägnades åt praktiska övningar. När vi repeterade de olika förflyttningarna visade det sig att det finns mer att lära sig när det gäller variationer. "Gamla förflyttningar blev som nya".

Var är jag.....och var är världen runtomkring mig?

Taktil sensorisk information är lättare att bedöma/tolka än enbart den inre djupa (proprioceptionen).

Taktila stimuli ger direkt information via kontaktyta och möte av motstånd medan den kinestetiska ensam inte relaterar till något fast.

Taktil kinestetisk information av att kroppen möter motstånd, och att det varierar, ger en större möjlighet att tolka omvärlden.

Syner samarbetar med andra sinnen, orienterar oss i rummet, avläser avstånd mm. Synen bygger på lagrade erfarenheter som vi kan tolka.

Det är viktigt att se samspelet mellan personen och omgivningen.

Idag analyserar vi hur samspelet mellan personen och omgivningen fungerar och hur det kan förbättras. Det innebär en större lyhördhet och flexibilitet hos behandlaren vilket medför att vi behöver en större repertoar av olika tillvägagångssätt.

Vi behöver ge personen bättre förutsättningar för inläring för att denne ska kunna utvecklas och klara sig på egen hand. Det krävs kunskap och fingertopps känsla hos behandlaren om bl a facilitering som ger signaler till hjärnan om hur rörelsen ska utföras.

Vart ska jag?

Det är viktigt med mål. D v s en anledning till att göra något t ex förflytta sig. Utan mål blir aktiviteten meningslös. "Att förstå" vad som ska göras ger tonusanpassning och "flyt" i rörelsen. Information kan ges verbalt och/eller med hjälp av föremål t ex att få en tvål i handen kan ge en idé om att börja tvätta sig; att fälla upp locket till toaletten kan ge impulser till en fortsättning.

På bilden ses Marit demonstrera på Annika hur ledtrådar om målet också kan ges på konkret nivå i samband med att personen faciliteras att gå. Foto: Kerstin Spetz

För oss som gått Bobathkursen för länge sedan var dessa dagar extra värdefulla då vi både fick repetera och lära oss nytt. Därför uppmanar vi er som gått grundkursen men inte är medlemmar i FBKS-föreningen att söka medlemskap för att få fortlöpande information om utvecklingen och möjlighet att delta på kurser till förmånliga priser.

Text: Eva Holtze, leg arbetsterapeut
Lovisa Jenerberg, leg arbetsterapeut
Kerstin Spetz, leg arbetsterapeut

<<< tillbaka